

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר בחינוך
מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

נא לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של משרד החינוך. כמו כן **אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מחשבים ניידים**. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

כל חומר עזר שאינו מותר בשימוש, יש למסור למשגיח לפני תחילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

**לכבדי שמיעה
ולחירשים**

יש להקפיד על טוהר הבחינות !

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקוקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים**. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
- אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

שאלון 011281 עברית	<table><tr><td>18</td><td>מועד</td><td>21</td></tr><tr><td colspan="3">الموعد</td></tr><tr><td>23</td><td>מס' תעודת זהות</td><td>31</td></tr><tr><td colspan="2">رقم الهوية</td><td>37</td></tr><tr><td colspan="2">رقم المدرسة</td><td>32</td></tr><tr><td colspan="3">יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)</td></tr><tr><td colspan="3">يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</td></tr></table>	18	מועד	21	الموعد			23	מס' תעודת זהות	31	رقم الهوية		37	رقم المدرسة		32	יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)			يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)			מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
18	מועד	21																					
الموعد																							
23	מס' תעודת זהות	31																					
رقم الهوية		37																					
رقم المدرسة		32																					
יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם)																							
يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)																							

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף
* التّعليمات باللّغة العربيّة على ظهر الصّفحة

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתן שאלון נוסף
يجب الإشارة في المربع ☐ إذا أُعطي نموذج امتحان إضافي

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات!

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، باستثناء "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كل مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

لضعاف السمع
وللصم

يجب التقيد بنزاهة الامتحانات !

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسودة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
7. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لكم النجاح!

עברית: הבנה, הבעה ולשון לתלמידים כבדי שמיעה וחירשים

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון — הבנה והבעה — 50 נקודות

פרק א: הבנה

פרק ב: כתיבה ממוזגת

חלק שני — לשון — 50 נקודות

פרק א: שם המספר

פרק ב: תחביר

יש לבחור באחד הפרקים

פרק ג: מערכת הצורות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

2. הקפד על כתב ברור.

3. הקפד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

קרא את הטקסטים 1-2, וענה על השאלות שאחריהם.

טקסט 1

איפה שמתי את הטלפון שלי?

מאת שיר-לי גולן

חוששים להיות מנותקים מן הטלפון הנייד שלכם? נבהלים כשאינכם מוצאים אותו? אינכם לבד. הפחד הזה הוא תופעה כלל-עולמית המכונה "נומופוביה" (Nomophobia). מדובר בחרדה מוגזמת שאנו חשים כשאנו מאבדים את האפשרות לתקשר עם העולם באמצעות הטלפון הנייד, ולא משנה אם הגורם לכך הוא שכחה, גנבה, סוללה ריקה, היעדר קליטה או סיבות אחרות. למען האמת, אפשר להבין מדוע אנו מרגישים כך. הטלפון הנייד צמוד אלינו עשרים וארבע שעות ביממה ומספק לנו כמעט את כל מה שאנחנו זקוקים לו: קשר עם חברים ועם המשפחה, מידע חיוני, תמונות, הודעות ועוד.

פסקה א

בלי הטלפון הנייד אנו מרגישים שחיינו משתבשים. רק המחשבה מה יקרה אם מישהו יחפש אותנו ולא נהיה זמינים, או אם לא נתעדכן במה שקורה ברשתות החברתיות, מפחידה אותנו. פיתחנו יחס רגשי כלפי הטלפון, ורבים מאיתנו אפילו רואים בו בן משפחה, חבר או שותף לחיים. ככל שהתלות שלנו במכשיר גוברת, כך מתעצמת החרדה שלנו מהאובדן שלו. הדבר קורה בעיקר לאנשים בעלי נטייה לדאגה ולהיסטריה, החשים צורך להיות כל הזמן בשליטה על מה שקורה סביבם.

פסקה ב

פסיכולוגים רבים טוענים שהחרדה מאובדן הטלפון הנייד אינה מזיקה לרוב הציבור. לטענתם, אומנם רבים חווים מצוקה אם הוא נעלם, אבל זוהי הרגשה טבעית והיא חולפת, כי אין באובדן הטלפון סכנה של ממש. לדבריהם: "העולם לא ייחרב גם אם כל הטלפונים הניידים ייעלמו". לדעתם, התלות שלנו בטלפון הנייד דומה לתלות בכל טכנולוגיה גם בתחומים אחרים בחיינו, תלות שהיא בלתי נמנעת משום שהטכנולוגיה היא חלק טבעי מתהליך ההתפתחות האנושית.

פסקה ג

ייתכן שיש בסיס לטענה זו, אבל אין ספק שתלות כזאת עלולה להתפתח לחרדה שיש בה סכנה של ממש לבריאותנו הנפשית והפיזית. עלינו להיות מודעים לסימני חרדה כמו הזעה, רעידות ודופק מואץ, וכן להתנהגויות שאין לנו שליטה עליהן, גם אם הן נראות בעינינו טבעיות. בעולם הרפואה מקובלת הדעה שהתמכרות לטלפון הנייד היא בעיה שאפשר לפתור. אם אנו מרגישים שאנחנו מקדישים זמן רב מדי לשימוש בטלפון הנייד, כדאי לנו לנסות לשנות את הרגלי השימוש בו: להתנתק ממנו כמה פעמים ביום, ולומר לעצמנו שאין זה סוף העולם – ההרגשה אומנם אינה נעימה, אבל היא גם אינה אסון. אם למרות זאת איננו מצליחים להיגמל מן התלות בטלפון, עלינו לפנות לעזרה מקצועית.

פסקה ד

פסקה ה

* מעובד על פי ש' גולן, "איפה שמתי את הטלפון?!", ידיעות אחרונות, 22/10/2017.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

טקסט 2

ילדים, בני נוער וטלפונים ניידים בישראל

מאת יהודה שוחט

פסקה א

סקר מקיף שנערך בקרב בני נוער בישראל בדק את הרגלי השימוש שלהם בטלפונים ניידים. בסקר השתתפו 1,686 בני נוער בכיתות ז' ו-ט', והם נשאלו באיזה גיל החלו להשתמש בטלפון נייד; מהו השימוש העיקרי שלהם בטלפון – שיחות או שליחת הודעות כתובות; אם הם משתמשים באוזניות בזמן שיחה ועוד. תוצאות הסקר מלמדות על ההיקף הרחב של השימוש בטלפון נייד בקרב ילדים ובני נוער בארץ. מומחים טוענים שהתוצאות מעידות על התמכרות של ילדים ובני נוער לשימוש בטלפונים ניידים.

פסקה ב

מה הן המסקנות העיקריות מתוצאות הסקר?

- חל שינוי של ממש בהרגלי הפנאי של ילדים ובני נוער בעקבות השימוש הרב בטלפונים הניידים. ספרים הם כבר כמעט אינם קוראים, ורבים מהם – יותר ויותר בכל שנה – כבר אינם קוראים כלל, אלא אם כן הם נדרשים לעשות זאת לצורך לימודים. המסקנה הזאת מטרידה מחנכים והורים.
- חל שינוי באופן שבו ילדים ובני נוער מתקשרים עם סביבתם. כבר מגיל צעיר רבים מהם משתמשים בטלפון הנייד, והם מעדיפים לתקשר באמצעות הודעות כתובות ולא באמצעות דיבור. בטווח הארוך תקשורת באמצעות הודעות עלולה לפגוע ביכולת שלהם לפתח קשרים אינטימיים, והיחסים ביניהם עלולים להיות שטחיים. מנחה של קבוצות הורים טוען שכבר היום ילדים אינם יודעים כיצד להביע את רגשותיהם.
- למרות האזהרות התכופות על סכנת הקרינה בשימוש בטלפון הנייד, רוב בני הנוער אינם משתמשים באוזניות, ויש חשש אמיתי שבעקבות זאת הם יסבלו בעתיד מבעיות בריאות. מחקרים רבים שנערכו בחסות ארגון הבריאות העולמי קובעים שהקרינה הזאת יכולה לגרום להתפתחות של מחלות קשות.

פסקה ג

מה אפשר לעשות?

1. להגביל את משך השיחה בטלפון הנייד ולהעדיף שיחה פנים אל פנים.
2. להשתמש באוזניות ולהרחיק את המכשיר מהגוף בזמן השימוש בטלפון.
3. לשנות את הרגלי הפנאי מגיל צעיר: לקרוא ספרים ולעסוק בפעילויות פנאי המחזקות את הקשר האישי ואינן תלויות בטלפון הנייד.

* מעובד על פי ' שוחט, "מכורים: הילדים בסמארטפון יותר מארבע שעות ביום", בריאות, Ynet, 23/9/2014.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

פרק א: הבנה (30 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-6.

1. א. מהי הבעיה הנרמזת בכותרת של טקסט 1? (2 נקודות)

הקף את התשובה הנכונה ביותר.

— הפגיעה של הטלפון הנייד בבריאות הנפש

— החרדה המוגזמת מאובדן הטלפון הנייד

— חוסר הביטחון הנובע משימוש בטלפון הנייד

— החשש משימוש מופרז בטלפון הנייד האישי

ב. לפניך קטע מדבריו של יועץ תקשורת בן 55 על מקרה שקרה לו:

"יום אחד נכנסתי למשרד בזמן ששוחחתי עם חבר בטלפון הנייד שלי בעזרת אוזניות. פתאום 'גיליתי' שאינני יודע איפה הטלפון שלי, והרגשתי שאני יוצא מדעתי. אחרי חיפוש שנמשך כרבע שעה, אמרתי בבהלה לחבר שאיתו שוחחתי שאינני מוצא את הטלפון שלי. רק לאחר שהוא הזכיר לי שאני משוחח איתו באמצעותו — נרגעתי".

הסבר את הקשר בין מה שקרה ליועץ ובין הבעיה הנרמזת בכותרת של טקסט 1. (3 נקודות)

2. ציין סיבה אחת לתופעת הנמופופיה, על פי טקסט 1. (3 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

3. בטקסט 1 מובא ציטוט מדברי פסיכולוגים: "העולם לא ייחרב גם אם כל הטלפונים הניידים ייעלמו". (פסקה ג)

א. מהי הדעה של הפסיכולוגים על הנומופניה המתבטאת במשפט זה? (3 נקודות)

ב. (1) מהי עמדתה של כותבת הטקסט כלפי הדעה של הפסיכולוגים?

(2) העתק מטקסט 1 משפט המלמד על עמדתה של כותבת הטקסט כלפי הדעה של הפסיכולוגים.

(3 נקודות)

4. א. מהו הנושא המשותף לשני הטקסטים 1 ו-2? הקף את התשובה הנכונה ביותר. (נקודה אחת)

- השפעת התפתחות הטכנולוגיה על התקשורת בימינו
- היתרונות של השימוש בטלפון הנייד
- התרחבות השימוש בטלפון הנייד בשעות הפנאי
- ההשפעות השליליות של השימוש בטלפון הנייד

ב. שני הטקסטים שונים זה מזה בלשון ובסגנון שלהם.

(1) בטקסט 1 הכותבת מרבה להשתמש בגוף ראשון רבים.

— הבא שתי דוגמאות לשימוש זה מפסקה א בטקסט 1.

— הסבר מהי המטרה של הכותבת בשימוש הרב בגוף ראשון רבים.

(2) בטקסט 2 הכותב מנסח את כותרת המשנה בצורה של שאלה.

מהי מטרתו של הכותב בניסוח זה?

(5 נקודות)

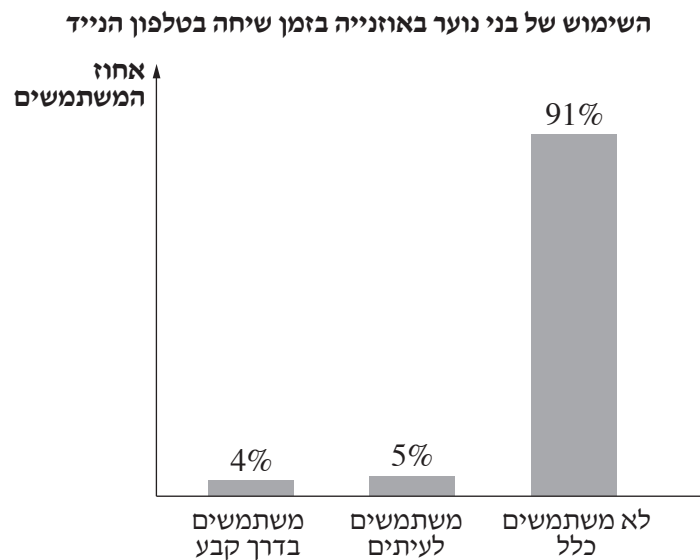
עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

5. א. לפניך תרשים ובו נתונים מן הסקר המוזכר בטקסט 2.

העתק מטקסט 2 משפט המבטא מסקנה כוללת מנתוני התרשים. (2 נקודות)

ב. לפניך תרשים נוסף ובו נתונים מן הסקר המוזכר בטקסט 2.

(1) לאיזו מסקנה מטקסט 2 מתאימים הנתונים שבתרשים?

(2) נמק את קביעתך על פי הנתונים בתרשים.

(3 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

6. בצרפת חל איסור על תלמידים בבתי הספר היסודיים להביא טלפונים ניידים לבית הספר. בישראל, לעומת זאת, כל בית ספר רשאי להחליט אם להתיר או לאסור את השימוש בטלפונים הניידים בתחומם.
- מה היית מציע להנהלת בית הספר שלך לעשות בעניין זה – להתיר לתלמידים להשתמש בטלפונים ניידים בתחומי בית הספר או לאסור עליהם את השימוש בהם?
- נמק את דעתך. תוכל להיעזר בטקסטים שקראת.
- (5 נקודות)

لا تكتب في هذه المنطقة

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

/המשך בעמוד 12/

[illegible]

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר (10 נקודות)

ענה על שאלה 8.

8. א. קרא את המשפטים שלפניך, וכתוב במילים את המספרים המודגשים. (7 נקודות)

(1) יועץ תקשורת בן **55** סיפר לעיתונאית שריאינה אותו על מקרה מוזר שקרה לו.

(2) סקר שנערך בקרב **1,686** נערים ונערות בכיתות

ז' ו-ט' מלמד ש- **74** אחוזים מהם מבליים יותר משעתיים ביום בצפייה בטלוויזיה.

(3) ב- **7** באפריל 2015 קבע משרד החינוך שיש למנהלי בתי ספר סמכות לאסור על תלמידים להשתמש במכשירים ניידים בבית הספר.

(4) בעקבות החידושים בטכנולוגיה של הטלפונים הניידים במאה ה- **21** חיינו נהיו נוחים יותר.

(5) מנתוני מחקר שנערך בשנת 2013 התברר שאנשים מסתכלים בטלפון הנייד שלהם

152 פעמים ביום בממוצע.

(6) מספר החברות המשווקות טלפונים ניידים כיום גדול פי **3** ממספרן בשנת 2012.

ב. קרא את שלושת המשפטים שלפניך, ובכל משפט הקף את שם המספר המתאים למשפט. (3 נקודות)

(1) מחשב שאפשר להתקין בו משחקים עולה יותר מ **שישה עשר / שש עשרה** אלף שקלים.

(2) סטודנט לארכיאולוגיה סיפר שהוא מתנתק מן הטלפון הנייד למשך **שלוש / שלושה** שבועות כאשר הוא משתתף בחפירות בשטח.

(3) לפי הסקר, כ **שתי שלישים / שני שלישים** מבני הנוער החלו להשתמש בטלפון הנייד כשהיו בני פחות משתיים-עשרה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
בחר בפרק של מדדת: תחביר או מערכת הצורות, וענה על השאלות לפי ההוראות.

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע מן השאלות 9-13 (לכל שאלה 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

9. א. לפניך ארבעה משפטים. קרא אותם, וציין ליד כל משפט את סוגו התחבירי – פשוט, איחוי (מחובר), מורכב.

I. אנשים רבים פיתחו תלות בשימוש בטלפון הנייד, ולכן החרדה מאובדנו עלולה לסכן את בריאותם.

II. בלי הטלפון הנייד אנשים רבים מרגישים שחיהם משתבשים לחלוטין.

III. לדעת רופאים רבים, בני אדם יכולים לפתור את בעיית ההתמכרות לטלפון הנייד בכוחות עצמם.

IV. אחת מדרכי הטיפול בתופעת ה"נומופוביה" היא הגבלת השימוש בטלפון הנייד.

ב. במשפט המורכב – **תחם** את הפסוקית, וציין מעליה את תפקידה התחבירי.

ג. ממשפט האיחוי (מחובר) העתק את מילת הקישור, וציין את הקשר הלוגי שהיא מבטאת.

מילת הקישור: _____ הקשר הלוגי: _____

ד. הצירוף "הטלפון הנייד" מסומן בקו בכל אחד מן המשפטים.

(1) איזה מן המשפטים יוצא דופן מבחינת תפקידו התחבירי של הצירוף "הטלפון הנייד"? _____

(2) מהו התפקיד התחבירי של הצירוף "הטלפון הנייד" במשפט שצינת? _____

(3) מהו התפקיד התחבירי של הצירוף "הטלפון הנייד" במשפטים האחרים? _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

10. לפניך קטע. קרא אותו, וענה על השאלות שאחריו.

סקר מקיף שבו נבדקו הרגלי השימוש בטלפונים ניידים בקרב צעירים בישראל חשף את ההיקף הנרחב של השימוש במכשיר זה בארץ ואת הסכנות שיש בשימוש בו. מומחים טוענים שתוצאות הסקר מעידות על התמכרות¹ של המשתמשים בטלפון נייד. הם קובעים שהשפעות ההתמכרות² ילכו ויחריפו בעתיד.

א. (1) העתק מן הקטע פסוקית לוואי.

(2) העתק מן הקטע פסוקית מושא.

(3) העתק מן הקטע נשוא מורחב.

ב. המילה "התמכרות" מוזכרת בקטע פעמיים וממוספרת בספרות 1 ו-2. כתוב את תפקידה התחבירי בכל אחת מן הפעמים.

התמכרות¹:

התמכרות²:

ג. לפניך משפט מן הקטע.

סקר מקיף שבו נבדקו הרגלי השימוש בטלפונים ניידים בקרב צעירים בישראל חשף את ההיקף הנרחב של השימוש במכשיר זה בארץ ואת הסכנות שיש בשימוש בו.

פרק את המשפט לשלושה משפטים פשוטים ועצמאיים. כתוב את המשפטים והקפד על פיסוק תקין.

ד. לפניך משפט מורכב מן הקטע.

מומחים טוענים שתוצאות הסקר מעידות על התמכרות של המשתמשים בטלפון הנייד.

המר את המשפט המורכב במשפט פשוט שיש בו הסגב. כתוב את המשפט החדש והקפד על פיסוק תקין.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

11. א. לפניך ארבעה משפטים. קרא אותם, וענה על השאלות שאחריהם.

- I. כיום תקשורת בין בני נוער מבוססת בעיקר על הודעות כתובות.
 - II. בתקשורת של הודעות כתובות אין קשר ישיר כמו דיבור או מפגש פנים אל פנים.
 - III. תקשורת באמצעות הודעות עלולה לפגוע ביכולת של בני הנוער לפתח קשר אינטימי.
 - IV. תקשורת באמצעות הודעות הופכת את היחסים בין בני הנוער לשטחיים ולא עמוקים.
- (1) חבר את שלושת המשפטים I, II, III לקטע קצר ומקושר. הקפד על פיסוק תקין.

(2) בשניים מן המשפטים I-IV יש חלקים תחביריים כוללים. העתק מכל אחד משני המשפטים את החלק

הכולל, וכתוב את הקשר הלוגי שבו.

- החלק הכולל: _____
- הקשר הלוגי: _____
- החלק הכולל: _____
- הקשר הלוגי: _____

ב. לפניך משפט ובו חלק כולל.

מומחים רבים חוקרים את השפעת הטלפון הנייד על הבריאות של בני האדם ועל אורח חייהם.

העתק את החלק הכולל, וכתוב את תפקידו התחבירי.

החלק הכולל: _____

התפקיד התחבירי: _____

ג. לפניך משפט פשוט. קרא אותו, וענה על השאלות שאחריו.

לנומופוביה יש סימנים גופניים בולטים.

(1) הוסף פירוט לצידוף "סימנים גופניים בולטים" על פי פסקה ד בטקסט 1, וכתוב את המשפט מחדש עם

הפירוט. הקפד על פיסוק תקין.

(2) מהו התפקיד התחבירי של הפירוט במשפט שכתבת? _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

12. לפניך שלושה משפטים מורכבים. קרא אותם, וענה על השאלות שאחריהם.

I. אם אנשים יקדישו לעיסוק בטלפון הנייד זמן רב מדי, התלות שלהם בו תגבר.

II. אדם צריך לפנות לעזרה מקצועית אם אינו מסוגל לטפל בעצמו.

III. החוקרים אינם יודעים בוודאות אם יש קשר ישיר בין קרינה מן הטלפון הנייד ובין קשיי ריכוז.

א. תחם את הפסוקיות בכל אחד מן המשפטים III-I.

ב. (1) באיזה משפט הפסוקית יוצאת דופן מבחינת תפקידה התחבירי? _____

(2) מהו תפקידה התחבירי של הפסוקית במשפט שציינת? _____

(3) מהו התפקיד התחבירי המשותף לפסוקיות בשני המשפטים האחרים? _____

ג. קבע את תפקידן התחבירי של המילים המסומנות בקו במשפטים I, III.

עיסוק: _____

בוודאות: _____

ד. הִמַר את משפט I במשפט פשוט שיפתח במילים "העיסוק הרב בטלפון הנייד". הקפד על פיסוק תקין.

העיסוק הרב בטלפון הנייד _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

13. א. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. טלפונים ניידים אינם אמצעי למידה, אולם תלמידים רבים יכולים להיעזר בהם בחיפוש מידע לימודי.

II. הטלפון הנייד הוא חלק טבעי מתהליך ההתפתחות האנושית, והתלות בו היא בלתי נמנעת.

(1) מהו הסוג התחבירי המשותף לשני המשפטים I-II? _____

(2) קבע את סוג הקשר הלוגי במשפט I, והעתק את מילת הקישור המבטאת את הקשר הלוגי שצינת.

הקשר הלוגי: _____

מילת הקישור: _____

(3) ציין את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו במשפט I.

אמצעי למידה: _____

יכולים להיעזר: _____

(4) מהו התפקיד התחבירי המשותף למילים המסומנות בקו במשפט II? _____

ב. לפניך משפט מחובר שחסרה בו מילת קישור.

אנשים מודעים לסכנות בשימוש בטלפון נייד, _____ הם אינם מגבילים את השימוש בו.

(1) הוסף למשפט מילת קישור מתאימה.

(2) ציין את הקשר הלוגי שמבטאת מילת הקישור שהוספת. הקף את התשובה הנכונה:

ויתור/ניגוד, השוואה, תכלית, זמן

ג. לפניך שני משפטים. חַבֵּר אותם למשפט אחד (פשוט או מורכב) בקשר של תכלית.

I. קריאת ספרים מפתחת את חוש הדמיון של ילדים.

II. מומחים ממליצים לקרוא ספרים לילדים כבר מגיל צעיר.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע מן השאלות 14-18 (לכל שאלה 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

14. א. קרא את שני המשפטים שלפניך, וענה על השאלות שאחרי כל משפט.

- אנשים שהתמכרו לטלפון הנייד הֵעִידוּ שהשימוש בו פוגע בחיי החברה שלהם, וּמִזִּיק ליעילות שלהם בעבודה.

— מהו הַבְנִיין המשותף לפעלים הֵעִידוּ וּמִזִּיק ?

הקף את התשובה הנכונה.

(1) הפעיל (2) התפעל (3) הופעל (4) נפעל

— מהו הַשּׁוּרֶשׁ של הפועל הֵעִידוּ ?

הקף את התשובה הנכונה.

(1) י-ע-ד (2) ע-ו-ד (3) מ-ע-ד (4) ע-ד-י/ה

— מהי צורת הַעֲתִיד של הפועל מִזִּיק ?

הקף את התשובה הנכונה.

(1) יִזְקֶק (2) הִזִּיק (3) יִזִּיק (4) יִזְדַּקֶּק

- אם אנשים יתעדו מדי יום ביומו את משך הזמן שהם משתמשים בטלפון, הם יִפְתְּעוּ לגלות כמה זמן הם מקדישים לשימוש בטלפון.

— מהו הַבְנִיין של הפועל יִפְתְּעוּ ?

הקף את התשובה הנכונה.

(1) הופעל (2) פועל (3) נפעל (4) התפעל

— מהו הַגֻּנֵף של הפועל יִפְתְּעוּ בהקשרו במשפט?

הקף את התשובה הנכונה.

(1) נוכחים (2) מדברים (3) נסתרים (4) נסתרות

(שים לב: סעיפים ב-ג של השאלה בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

- ב. קרא את שלושת המשפטים שלפניך, וענה על השאלה שאחרי כל משפט.
- הטלפון הנייד עוזר לנו לְתַקְשֵׁר עם הסביבה.
מהו הַשּׁוֹרֵשׁ של הפועל לְתַקְשֵׁר? _____
 - אנשים תְּלוּיִים יותר ויותר בטלפון הנייד, לכן החרדה שלהם מהאובדן שלו גוברת.
מהו הַבְּנִינָן של הפועל תְּלוּיִים? _____
 - הַתִּרְגָּלוֹנוֹ להשתמש בטלפון הנייד בלי הגבלת זמן.
מהי צורת העתיד של הפועל הַתִּרְגָּלוֹנוֹ? _____
- ג. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם פועל מודגש. כתוב ליד כל משפט אם הפועל המודגש בו הוא פְּעִיל או סְבִיל.
- רוב בני הנוער קוראים ספרים רק אם הם נִדְרָשִׁים לעשות זאת. _____
 - אנשים מְקַדְּשִׁים זמן רב לשימוש בטלפון הנייד. _____
15. בכל אחד מן המשפטים א-ה שלפניך כתוב את הפועל המודגש בַּזְמַן אחר, על פי ההקשר במשפט (אין צורך לנקד).
- עליך לשמור על אותו הַשּׁוֹרֵשׁ, על אותו הַגֶּנֶן ועל אותו הַבְּנִינָן של הפועל המודגש.
- דוגמה: עָנִיתִי על כל השאלות כנדרש. גם בעתיד אֶעֱנֶה כך.
- א. לפי מחקרים, רוב המשתמשים כיום בטלפון נייד אינם יְכוּלִים להיפרד ממנו ליותר משש דקות.
יש סיכוי שבעתיד רוב המשתמשים לא _____ להיפרד ממנו אפילו לזמן קצר מזה.
- ב. בגלל המצב הביטחוני בישראל בשנים האחרונות, אֶפְשָׁרוּ הורים רבים לילדיהם להשתמש בטלפונים ניידים גם בבית הספר.
כיום מנהלי בתי ספר רבים _____ לתלמידים להשתמש בטלפונים ניידים בהפסקות בלבד.
- ג. רבים מרגישים שבלי הטלפון הנייד הם מְאַבְּדִים שליטה על מה שקורה סביבם.
אם אנשים לא יטפלו בהתמכרות לטלפון הנייד בזמן, הם _____ את היכולת שלהם לשלוט בחייהם.
- ד. עלינו לוודא שבני הנוער יִבְיְנוּ מה הן הסכנות בשימוש מוגזם בטלפונים ניידים.
כיום בני נוער אינם _____ שהם נחשפים לסכנות כשהם מגזימים בשימוש בטלפון הנייד.
- ה. בשיחות טלפון בלבד לא נוֹצָרִים קשרים עמוקים אלא שטחיים.
אם תרצו ש _____ קשרים חברתיים עמוקים, הקפידו להיפגש ולשוחח פנים אל פנים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

16. לפניך קטע על פי טקסט 1, ובו מילים מודגשות. קרא אותו, וענה על כל הסעיפים שאחריו.

הדעה המקבֵּלֶת בעולם הרפואה כיום היא שאנו מסוגלים לִטְפֵּל בעצמנו ולהיגמל מהתִּמְכָּרוֹת לטלפון הנייד. אם נרגיש שאנו מקדישים לעיסוק בו זמן רב מדי, ונראה שאנו עֲסוּקִים במחשבות בלתי פּוֹסְקוֹת על מה שִׁיקָרָה לנו בלעדיו, כדאי לִמְצֹא דרכים לעזור לעצמנו: לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בו פחות ופחות זמן, לְהַחֲלִיט שחשוב לְהִתְנַתֵּק ממנו כמה פעמים ביום וכן לְחַזֵּק את עצמנו באמירה שגם אם נתרחק ממנו, אין זה סוף העולם. ההרגשה אומנם אינה נעימה, אבל היא גם אינה אסון, ואם נרגיש שאיננו מצליחים להיגמל מן התלות בטלפון, כדאי לנו לִפְנוֹת לעזרה מקצועית.

- א. (1) כתוב את הַבְנִיין של צורת הבינוני מִקְבָּלֶת. _____
(2) כתוב פועל מאותו השורש ומאותו הַבְנִיין של המילה הַתִּמְכָּרוֹת. _____
(3) כתוב שם עצם מן השורש של המילה עֲסוּקִים. _____
(4) כתוב את צורת ההווה (בינוני) של הפועל יָקָרָה. _____

ב. לפניך שבעה שמות פועל המודגשים בקטע.

לִטְפֵּל, לִמְצֹא, לְהִשְׁתַּמֵּשׁ, לְהַחֲלִיט, לְהִתְנַתֵּק, לְחַזֵּק, לִפְנוֹת

מיין בטבלה שלפניך את שמות הפועל לפי הַבְנִינִים. ציין את שם הבניין בראש כל עמודה בטבלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

17. א. לפניך ארבע מילים.

ימאי, חשמלאי, חיזאי, עתונאי

- (1) מה המשותף לכל המילים מבחינת המשמעות? _____
- (2) הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת דרך התצורה (בסיס וצורן סופי או שורש ומשקל). _____
- (3) מהי דרך התצורה של המילה שהקפת? _____
- (4) מהי דרך התצורה המשותפת לשאר המילים? _____

ב. לפניך קטע קצר, ובו מילים מודגשות.

תלות בטלפון הנייד היא סימן ראשון להשפעה השלילית של התפתחות הטכנולוגיה בעולם. הסימנים שלה הם פחד קיצוני ותפקוד לקוי בחיי היום-יום. אם ההתמכרות קשה, מומלץ לפנות לפסיכולוג מקצועי.

מיינ את המילים המודגשות בטבלה שלפניך.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	שאי לה מלעז

ג. כתוב מהי דרך התצורה המשותפת למילים האלה: חיידק, פסקול, שמרטף. _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

18. א. לפניך קטע, ובו מילים מודגשות בצורת הבינוני. קרא אותו, וענה על השאלות שאחריו.

הטלפון הנייד הוא מכשיר מְתַחַכֶּם שְׁמַמֵּלֵא צרכים יום-יומיים רבים. הוא מְשַׁתְּכֵלֵל משנה לשנה, ונוספים לו יישומים ומשחקים. השימוש הרב בו גוֹרֵם למשתמשים בו להיות אנשים מְכוּוֹרִים.

(1) — העתק מן המילים המודגשות בקטע שם תואר. _____

— העתק מן המילים המודגשות בקטע פועל. _____

(2) לפניך משפט נוסף.

הגוֹרֵם העיקרי לפגיעה בבריאות המשתמשים בטלפון נייד הוא הקרינה.

מהו ההבדל בין המילה גוֹרֵם במשפט זה ובין המילה גוֹרֵם בקטע שבמסגרת מבחינת חלקי הדיבור?

(3) העתק מן הקטע שבמסגרת צורת בינוני שהשורש שלה שייך לגזרת המרובעים. _____

(4) כתוב את השורש ואת שם הפעולה של המילה מְמַלֵּא.

השורש: _____ שם הפעולה: _____

ב. לפניך ארבעה שמות פעולה.

הוֹפְעָה, הַצָּגָה, הֶסְכֵּם, הִבְנָה

(1) מהו הַבְנִיין המשותף לכל שמות הפעולה? _____

(2) העתק משמות הפעולה שם מגזרת נחי פ"ו (נפ"ו). _____

(3) העתק משמות הפעולה שם מגזרת עי"ו. _____

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית: הבנה, הבעה ולשון לכבדי שמיעה ולחירשים, קיץ תשע"ט, מס' 11281

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

טיוטה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"
"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالتحاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"